

Nr umowy: ZP/75/2017
Nr archiwalny: TS-411-PB-031-P

Egz. nr ...

**Dokumentacja projektowa
na budowę przewodu wodociągowego oraz
budowa kanalizacji sanitarnej wraz z
przepompownią ścieków i przewodem tłocznym w
ulicach Świętokrzyskiej, Kacze Buki, Beskidzkiej,
Spiskiej i Rudawskiej w Gdyni.**

**TOM 8 – INWENTARYZACJA DENDROLOGICZNA Z
GOSPODARKĄ DRZEWOSTANEM**

Miejscowość: Gdynia

Temat projektu: Budowa przewodu wodociągowego oraz budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków i przewodem tłocznym w ulicach Świętokrzyskiej, Kacze Buki, Beskidzkiej, Spiskiej i Rudawskiej w Gdyni.

Lokalizacja: Działki numer:
588/1, 588/2, 586, 416, 439, 438, 447, 423, 401, 375/5, 375/1, 375/4, 134,
372/6, 286 obręb Wielki Kack, Gdynia
Jednostka rejestrowa 226201_1

Branża: Zielen
Kategoria: XXVI

Data wykonania: luty 2019r.

Inwestor: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Witomińska
29, 81-311 Gdynia

Zespół projektowy	Imię i nazwisko	Podpis	Nr uprawnień
Opracował	Adrian Kondratowicz		Inspektor Nadzoru Dendrologicznego w procesie inwestycyjny upr. Nr 63/S4/05/2018
Sprawdziła	Mgr. Inż. arch. kraj. Zuzanna Chudzińska-Kondratowicz		Inspektor Nadzoru Terenów Zieleni upr. Nr NOT-SITO Poznań/TZ/0113/17

Spis treści

I.	CZĘŚĆ OPISOWA.....	1
1.	Określenie Inwestora.	1
2.	Podstawa opracowania.	1
3.	Lokalizacja	2
4.	Metoda opracowania.	2
5.	Opis stanu istniejącego i analiza wartości drzewostanu.	3
6.	Gospodarka drzewostanem.	11
7.	Preliminarz opłat	13
8.	Zabezpieczenie drzew na czas budowy.....	13
8.1.	Rodzaje materiałów.....	13
8.2.	Zabezpieczenie drzew i krzewów	14
8.3.	Zasady prowadzenia robót w zasięgu koron i w odległości min. 2 m od obrysu korony drzewa.	17
8.4.	Zabezpieczanie korzeni drzew w wykopach.....	17
8.5.	Pielęgnacja drzew uszkodzonych w trakcie robót budowlanych	19
8.6.	Renowacja trawników	20
9.	Wytyczne i zalecenia	20
II.	DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....	21
III.	CZĘŚĆ RYSUNKOWA	24
	Rysunek nr 1, skala 1:500	
	Rysunek nr 2, skala 1:500	
	Rysunek nr 3, skala 1:500	
	Rysunek nr 4, skala 1:500	

I. CZĘŚĆ OPISOWA

Niniejszy projekt jest częścią składową kompleksowego opracowania projektowego dla zadania inwestycyjnego pt.: *„Sieć kanalizacji sanitarnej oraz sieć wodociągowa w rejonie ulic Świętokrzyska, Kacze buki, Beskidzka, Spiska i Rudawska w Gdyni.”*

Przedmiotem niniejszego opracowania jest inwentaryzacja dendrologiczna i gospodarka drzewostanem na terenie projektowanych sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej w rejonie ulic Świętokrzyska, Kacze buki, Beskidzka, Spiska i Rudawska w Gdyni.

1. Określenie Inwestora.

PEWIK Gdynia Sp. z o.o.
Ul. Witomińska 21
81-311 Gdynia

2. Podstawa opracowania.

Podstawę opracowania stanowią:

- Ustawa z dnia 16.04.2004 roku o ochronie przyrody Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880 z późn. zm. (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, 2249, 2260, z 2017 r. poz. 60, 132, 1074, 1330)
- Mapy geodezyjne do celów projektowych w skali 1:500,
- Dostępne do celów poglądowych zdjęcia satelitarne i ortofotomapy.
- Wizja terenowa wykonana w lipcu 2019 r.

3. Lokalizacja

Rysunek 1. Lokalizacja inwestycji. Opracowanie własne na podstawie :

<https://www.google.pl/maps/place/%C5%9Awi%C4%99tokrzyska,+81-582+Gdynia/@54.4467732,18.4731445,14z/data=!4m5!3m4!1s0x46fda1c9209c98dd:0x45ae24b34efa6484!8m2!3d54.4464759!4d18.4594244>

4. Metoda opracowania.

Opracowanie zawiera dane określone w ustawie z dnia 16.04.2004 roku o ochronie przyrody Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880 z późn. zm. (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, 2249, 2260, z 2017 r. poz. 60, 132, 1074, 1330).

Inwentaryzację zieleni wykonano jako inwentaryzację ogólną – określono gatunki drzew i krzewów, stan zdrowotny drzew i krzewów jak również podstawowe cechy charakterystyczne takie jak: pokrój pnia i korony oraz ewentualne uszkodzenia, ślady żerowania szkodników czy infekcje grzybowe i bakteryjne.

Zakres opracowania obejmuje drzewa i krzewy rosnące w odległości do 3 metrów w każdą stronę od projektowanej trasy sieci wodociągowej.

Pomiaru wysokości drzew dokonano przy użyciu wysokościomierza Leica DISTO D810 z dokładnością do 0,5 m. Obwód pnia na wysokości pierśnicy (na wysokości 130 cm) oraz na wysokości 5 cm pomierzono taśmą mierniczą z dokładnością do 0,5 cm przyziarem wstęgowym końcowo-kreskowym produkcji firmy STANLEY o długości nominalnej 25 m i działce elementarnej 1 mm. Inwentaryzację przeprowadzono w trakcie wizji lokalnej w terenie w lipcu 2019 roku.

Wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji przedstawiono w Tabeli nr 1 oraz w formie graficznej (Rysunek nr 1, Rysunek nr 2, Rysunek nr 3, Rysunek nr 4).

5. Opis stanu istniejącego i analiza wartości drzewostanu.

Na terenie opracowania zinwentaryzowano łącznie 96 drzewa (w tym egzemplarze wielopniowe) oraz 234 m² krzewów.

Zinwentaryzowano następujące gatunki drzew:

- a) Lipa drobnolistna (*Tilia cordata*)
- b) Brzoza brodawkowata (*Betula pendula*)
- c) Klon pospolity (*Acer platanoides*)
- d) Dąb szypułkowy (*Quercus robur*)
- e) Świerk pospolity (*Picea abies*)
- f) Sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*)
- g) Sumak octowiec (*Rhus typhina*)
- h) Dereń biały (*Cornus alba*)
- i) Topola włoska (*Populus nigra* L. 'Italica')
- j) Modrzew europejski (*Larix decidua*)

Zinwentaryzowano następujące gatunki krzewów:

- a) Głóg jednoszyjkowy *Crataegus monogyna*
- b) Klon pospolity (*Acer platanoides*)
- c) Berberys pospolity (*Berberis vulgaris*)
- d) Śliwa domowa mirabelka (*Prunus domestica* subsp. *Syriaca*)
- e) Bez czarny (*Sambucus nigra*)
- f) Ligustr pospolity (*Ligustrum vulgare*)
- g) Jałowiec chiński (*Juniperus chinensis*)
- h) Cyprysik Lawsona (*Chamaecyparis lawsoniana*)
- i) Żywotnik zachodni (*Thuja occidentalis*)
- j) Berberys Thunberga (*Berberis thunbergii*)
- k) Jałowiec sabiński (*Juniperus sabina*)
- l) Tawuła van Houtte'a (*Spiraea × vanhouttei*)

W Tabeli nr 1 znajdującej się poniżej przedstawiono wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji dendrologicznej.

INWENTARYZACJA ZIELENI I PROJEKT GOSPODAROWANIA DRZEWOSTANEM

Tabela 1. Inwentaryzacja dendrologiczna z gospodarką drzewostanem.

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m2]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wysokość [m]	Gospodarka drzewostanem	Uwagi
1.	Sumak octowiec (<i>Rhus typhina</i>)	37	50	5	6	-	Posusz 5%. Pień powyginany. Stan zdrowotny dobry.
2.	Sumak octowiec (<i>Rhus typhina</i>)	47	>50	5	6	-	Posusz 5%. Pień powyginany. Stan zdrowotny dobry.
3.	Sumak octowiec (<i>Rhus typhina</i>)	33+23	>50	4	5	-	Rozwidlenie pni U-kształtne na wysokości 0,3m. Pnie powyginane. Stan zdrowotny dobry.
4.	Ligustr pospolity (<i>Ligustrum vulgare</i>)	8 m ²	-	-	-	Zabezpieczyć na czas budowy.	Krzew nasadzony i ukształtowany przez człowieka w formie żywopłotu. Stan zdrowotny dobry.
5.	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	187	>50	10	13	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U-kształtne na wysokości 2m. W koronie widoczne cięcia gałęzi ze względu na kolizję z linią elektryczną. Stan zdrowotny drzewa dobry.
6.	Jałowiec chiński (<i>Juniperus chinensis</i>)	2 m ²	-	-	1,7	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Krzew nasadzony przez człowieka.
7.	Cyprysyk Lawsona (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>)	4 m ²	-	-	-	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Krzew nasadzony przez człowieka.
8. Grupa drzew i krzewów	Żywotnik zachodni (<i>Thuja occidentalis</i>)	13 m ²	-	-	-	Zabezpieczyć na czas budowy.	Krzew nasadzony przez człowieka.
	Dereń biały (<i>Cornus alba</i>)	16	18	0,5	2	Zabezpieczyć na czas budowy.	Drzewo nasadzone przez człowieka.
	Dereń biały (<i>Cornus alba</i>)	13	15	0,5	2	Zabezpieczyć na czas budowy.	Drzewo nasadzone przez człowieka.
	Berberys pospolity (<i>Berberis vulgaris</i>)	1 m ²	-	-	-	Zabezpieczyć na czas budowy.	Krzew nasadzony przez człowieka.
	Berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i>)	1 m ²	-	-	-	Zabezpieczyć na czas budowy.	Krzew nasadzony przez człowieka.
9.	Jałowiec sabiński (<i>Juniperus sabina</i>)	14 m ²	-	-	-	Zabezpieczyć na czas budowy.	Krzew nasadzony przez człowieka.

INWENTARYZACJA ZIELENI I PROJEKT GOSPODAROWANIA DRZEWOSTANEM

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m2]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wysokość [m]	Gospodarka drzewostanem	Uwagi
10.	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	64+67+62+23	>50	8	5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,4m. Stan zdrowotny dobry.
11.	Berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i>)	1 m ²	-	-	-	-	Krzew nasadzony przez człowieka.
12.	Berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i>)	1 m ²	-	-	-	-	Krzew nasadzony przez człowieka.
13.	Berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i>)	1 m ²	-	-	-	-	Krzew nasadzony przez człowieka.
13a.	Berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i>)	1 m ²	-	-	-	-	Krzew nasadzony przez człowieka.
13b.	Berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i>)	1 m ²	-	-	-	-	Krzew nasadzony przez człowieka.
13c.	Berberys Thunberga (<i>Berberis thunbergii</i>)	1 m ²	-	-	-	-	Krzew nasadzony przez człowieka.
14.	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	19	29	1,5	2	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
15.	Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>)	14	24	1	3	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Samosiew. Stan zdrowotny dobry.
16. Grupa drzew	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	27	49	2	2,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	32	>50	2	2,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	18+18	48	2	2	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 1m. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	8	24	1	2	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	36	>50	4	3,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	17	42	2	2,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	13	28	1	1,7	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	23	40	2	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.

INWENTARYZACJA ZIELENI I PROJEKT GOSPODAROWANIA DRZEWOSTANEM

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m2]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wysokość [m]	Gospodarka drzewostanem	Uwagi
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	20	39	2	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	26	46	2,5	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	16	30	1,5	2	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	13+14	39	1,5	2	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,4m. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	23	46	2	2,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	21+26	49	2	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,3m. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	19	42	1,5	2,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	19	43	1,5	2,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	17	30	1,5	2,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	20	35	1,5	2,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	20	37	2	2,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	23	48	2	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	7	20	0,7	1,7	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	6	21	0,7	1,6	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	6	19	0,7	1,6	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	5	18	0,7	1,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	21	44	2,5	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
16a. Grupa drzew i krzewów	Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>)	8 m ²	-	-	-	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>)	8 m ²	-	-	-	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>)	8 m ²	-	-	-	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>)	2 m ²	-	-	-	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.

INWENTARYZACJA ZIELENI I PROJEKT GOSPODAROWANIA DRZEWOSTANEM

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m2]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wys- kość [m]	Gospodarka drzewostanem	Uwagi
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	20 m ²	-	-	-	Zabezpieczyć na czas budowy.	Kilka sztuk małych samosiewek o różnych powierzchniach. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	18	31	1,5	2,3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	26+26	>50	4	3,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,2m. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	30	43	2	2,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
17. Grupa drzew i krzewów	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	29+27	>50	4	4,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,2m. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	20	48	3	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	15	37	2	2,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	26	47	3	3,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	21	35	2	3,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	25	46	2,5	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	33	>50	2	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	14+13	45	2	2	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	18	35	2	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	35	50	1,5	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	25	48	2	2,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	35	>50	4	3,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	43	>50	4	4	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>)	8 m ²	-	-	-	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>)	8 m ²	-	-	-	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Jarząb pospolity (<i>Sorbus aucuparia</i>)	8 m ²	-	-	-	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Modrzew europejski (<i>Larix decidua</i>)	6	12	1	2	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.

INWENTARYZACJA ZIELENI I PROJEKT GOSPODAROWANIA DRZEWOSTANEM

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m2]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wysokość [m]	Gospodarka drzewostanem	Uwagi
18. Grupa drzew	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	63	>50	4	6	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	60	>50	4	6	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	47+46+39	>50	4	6	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,1m. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	38	>50	2	4	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	24	37	2	4	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	24	37	1,5	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	23	39	1,5	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	39+49+34	>50	3	5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,1m. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	53+38	>50	4	6	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,3m. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	20	34	1,5	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	19	32	1,5	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	37	>50	4	4	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	65+51	>50	5	6	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,1m. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	60	>50	5	6	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	50	>50	3	4,5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	46	>50	2	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	30+17	47	2	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,2m. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	68+69	>50	6	8	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,3m. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	40	>50	3	4	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	25	36	1,5	3	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.

INWENTARYZACJA ZIELENI I PROJEKT GOSPODAROWANIA DRZEWOSTANEM

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m2]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wysokość [m]	Gospodarka drzewostanem	Uwagi
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	35	>50	2	4	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	31+48	>50	4	5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,2m. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	59+66	>50	6	7	Zabezpieczyć na czas budowy.	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,1m. Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	39	>50	2	4	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	51	>50	3	5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	68	>50	4	7	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	40	>50	3	5	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	44	>50	4	7	Zabezpieczyć na czas budowy.	Stan zdrowotny dobry.
19.	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	23+28	>50	4	3,5	-	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,1m. Stan zdrowotny dobry.
20.	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	42	>50	2,5	5	-	Stan zdrowotny dobry.
21.	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	54	>50	3	6,5	-	Stan zdrowotny dobry.
22.	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	30	42	2,5	5	-	Stan zdrowotny dobry.
23.	Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>)	72+31	>50	6	13	Zabezpieczyć na czas budowy	Rozwidlenie pni U- kształtne na wysokości 0,1m. Stan zdrowotny dobry.
24. Grupa drzew	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	22	38	2,5	5	Zabezpieczyć na czas budowy	Stan zdrowotny dobry.
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	23	40	1,5	4,5	Zabezpieczyć na czas budowy	Stan zdrowotny dobry.
25.	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	35	>50	3	4	-	Stan zdrowotny dobry.
26.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	31+32+33	>50	5	8	-	Rozwidlenie pni V- kształtne na wysokości 0,2m. Stan zdrowotny dobry.
27.	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	24	45	2	4	-	Stan zdrowotny dobry.
28.	Świerk pospolity (<i>Picea abies</i>)	95	>50	4	13	-	Stan zdrowotny dobry.
29.	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	54	>50	3	9	Zabezpieczyć na czas budowy	Stan zdrowotny dobry.

INWENTARYZACJA ZIELENI I PROJEKT GOSPODAROWANIA DRZEWOSTANEM

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m2]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wysokość [m]	Gospodarka drzewostanem	Uwagi
30.	Tawuła van Houtte'a (<i>Spiraea × vanhouttei</i>)	6 m ²	-	-	-	-	Samosiew. Stan zdrowotny dobry.
31.	Tawuła van Houtte'a (<i>Spiraea × vanhouttei</i>)	14 m ²	-	-	-	-	Samosiew. Stan zdrowotny dobry.
32. Grupa krzewów	Śliwa domowa mirabelka (<i>Prunus domestica subsp. Syriaca</i>)	12 m ²	-	-	-	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Samosiew. Stan zdrowotny dobry.
	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>)	8 m ²	-	-	-	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Samosiew. Stan zdrowotny dobry.
	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>)	12 m ²	-	-	-	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Samosiew. Stan zdrowotny dobry.
	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>)	10 m ²	-	-	-	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Samosiew. Stan zdrowotny dobry.
	Śliwa domowa mirabelka (<i>Prunus domestica subsp. Syriaca</i>)	20 m ²	-	-	-	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Samosiew. Stan zdrowotny dobry.
	Śliwa domowa mirabelka (<i>Prunus domestica subsp. Syriaca</i>)	10 m ²	-	-	-	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Samosiew. Stan zdrowotny dobry.
	Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>)	18 m ²	-	-	-	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Samosiew. Stan zdrowotny dobry.
	Głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i>)	5 m ²	-	-	-	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Samosiew. Stan zdrowotny dobry.
32a	Topola włoska (<i>Populus nigra</i> L. 'Italica')	163	>80	4	14	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Stan zdrowotny dobry.
32b	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>)	35	>50	4	7	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Samosiew. Stan zdrowotny dobry.
32c	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>)	24+15+25+26	>50	4	9	Usunąć – kolizja z projektowaną inwestycją	Samosiew. Rozwidlenie pni U-kształtne na wysokości 0,1m.

6. Gospodarka drzewostanem.

Trasy sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej zostały zaprojektowane tak, aby zminimalizować uszkodzenia istniejącej zieleni. W każdym przypadku większej inwestycji liniowej zachodzi jednak ingerencja w istniejącą zielen, związana m.in. z prowadzonymi wykopami, odwodnieniami, pracą ciężkiego sprzętu, wymagająca przyjęcia właściwej technologii robót.

a) W niniejszym opracowaniu stwierdzono konieczność usunięcia ze względu na kolizję z planowanymi sieciami następujących drzew :

- pozycje nr: 15, 32a, 32b, 32c (nr zgodny z tabelą nr 1.)

b) W niniejszym opracowaniu stwierdzono konieczność usunięcia ze względu na kolizję z planowanymi sieciami następujących krzewów:

- pozycje nr: 6, 7 (nr zgodny z tabelą nr 1.)

c) W niniejszym opracowaniu stwierdzono konieczność usunięcia ze względu na kolizję z planowanymi sieciami następującej grupy krzewów:

- pozycje nr: 32 (nr zgodny z tabelą nr 1.)

d) W niniejszym opracowaniu stwierdzono potrzebę zabezpieczenia na czas budowy następujących drzew:

- pozycje nr: 5, 10, 14, 23, 29 (nr zgodny z tabelą nr 1.)

e) W niniejszym opracowaniu stwierdzono potrzebę zabezpieczenia na czas budowy następujących grup drzew:

- pozycje nr: 16, 18, 24 (nr zgodny z tabelą nr 1.)

f) W niniejszym opracowaniu stwierdzono potrzebę zabezpieczenia na czas budowy następujących krzewów:

- pozycje nr: 4, 9 (nr zgodny z tabelą nr 1.)

g) W niniejszym opracowaniu stwierdzono potrzebę zabezpieczenia na czas budowy następujących grup drzew i krzewów:

- pozycje nr: 8, 16a, 17 (nr zgodny z tabelą nr 1.)

Metody zabezpieczenia drzew i krzewów opisano w punkcie nr 8.

INWENTARYZACJA ZIELENI I PROJEKT GOSPODAROWANIA DRZEWOSTANEM

Tabela 2. Podział drzew i krzewów, na których usunięcie wymagane jest zezwolenie bądź nie, w myśl Ustawy z dnia 16.04.2004 roku o ochronie przyrody Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880 z późn. zm. (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, 2249, 2260, z 2017 r. poz. 60, 132, 1074, 1330)

Nr	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm [cm] lub powierzchnia zajmowana przez krzewy [m ²]	
		Drzewa i krzewy <u>wymagające</u> pozwolenia na usunięcie pod względem wielkości obwodu pnia mierzonego na 5cm oraz powierzchni zajmowanej przez krzewy	Drzewa i krzewy <u>niewymagające</u> pozwolenia na usunięcie pod względem wielkości obwodu pnia mierzonego na 5cm oraz powierzchni zajmowanej przez krzewy
6.	Jałowiec chiński (<i>Juniperus chinensis</i>)	-	2 m ²
7.	Cyprysyk Lawsona (<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>)	-	4 m ²
15.	Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>)	-	14
32. Grupa drzew i krzewów	Śliwa domowa mirabelka (<i>Prunus domestica subsp. Syriaca</i>)	-	12 m ²
	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>)	-	8 m ²
	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>)	-	12 m ²
	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>)	-	10 m ²
	Śliwa domowa mirabelka (<i>Prunus domestica subsp. Syriaca</i>)	-	20 m ²
	Śliwa domowa mirabelka (<i>Prunus domestica subsp. Syriaca</i>)	-	10 m ²
	Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>)	-	18 m ²
	Głóg jednoszyjkowy (<i>Crataegus monogyna</i>)	-	5 m ²
32a	Topola włoska (<i>Populus nigra</i> L. 'Italica')	163	-
32b	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>)	35	-
32c	Klon pospolity (<i>Acer platanoides</i>)	24+15+25+26	-

7. Preliminarz opłat

Na terenie planowanej inwestycji znajdują się drzewa oraz krzewy, których usunięcie wymaga uzyskania zezwolenia w formie decyzji oraz uiszczenia stosownych opłat. Preliminarz opłat wykonano w oparciu o obowiązujące przepisy prawne Ustawę z dnia 16.04.2004 roku o ochronie przyrody Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880 z późn. zm. (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, 2249, 2260, z 2017 r. poz. 60, 132, 1074, 1330), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 lipca 2017r. w sprawie wysokości stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów.

Opłaty za usuwanie drzew naliczono na podstawie stawek zawartych w:

- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 lipca 2017r. w sprawie wysokości stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów.

Zestawienie opłat przedstawiono poniżej.

Tabela 3. Preliminarz opłat za usunięcie drzew kolidujących z projektowaną inwestycją.

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wysokości 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewów	Stawki w zł za 1 cm obwodu pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew oraz za 1 m ² w przypadku krzewów	Kwota
32a	Topola włoska (<i>Populus nigra</i> L. ' <i>Italica</i> ')	163	15 zł	2 445 zł
32b	Klon pospolity (<i>Acer</i> <i>platanoides</i>)	35	25 zł	875 zł
32c	Klon pospolity (<i>Acer</i> <i>platanoides</i>)	24+15+25+26	25 zł	1 450 zł
Łącznie				4 770 zł

8. Zabezpieczenie drzew na czas budowy

8.1. Rodzaje materiałów

Przy zabezpieczaniu drzew w czasie wykonywania robót budowlanych poprzez odeskowanie należy użyć następujących materiałów:

- deski,
- sznur konopny lub drut stalowy,
- maty słomiane, tkanina jutowa, włóknina,
- gwoździe, plastikowa siatka ogrodzeniowa (w przypadku grup drzew).

Przy zabezpieczeniu drzew, krzewów oraz grup drzew i krzewów w czasie robót poprzez wyгородzenie należy użyć następujących materiałów:

- paliki drewniane, deski, ramy, pręty, wsporniki
- siatka metalowa lub inny materiał do rozciągnięcia wzdłuż ogrodzenia,

- gwoździe, kołki, sznur lub drut stalowy.

Do pielęgnacji drzew i krzewów uszkodzonych w trakcie budowy należy użyć:

- specjalistycznych preparatów powierzchniowych do zabezpieczania ran,
- środków impregnujących.

8.2. Zabezpieczenie drzew i krzewów

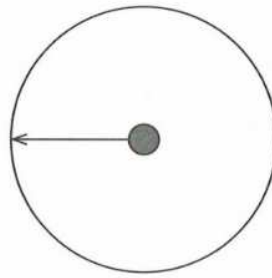
a) W celu zabezpieczenia drzew poprzez odeskowanie należy wykonać następujące czynności:

- Owinięcie pni drzew przed odeskowaniem matami słomianymi, trzcinowymi, lub włókniną.
- Zabezpieczenie pni drzew obudową z desek, wykonaną tak, aby deski przylegały możliwie największą powierzchnią do pnia.
- Zabezpieczenie należy wykonać do wysokości pierwszych gałęzi, określonej indywidualnie dla każdego drzewa, aby nie uszkodzić najniższych konarów.
- Dolna część deski powinna być lekko zagłębiona w ziemi. Jeżeli uniemożliwiają to nadbiegi korzeniowe, deski wraz z korzeniami należy obsypać ziemią. Deski powinny być przymocowane drutem lub sznurem konopnym.
- Nisko osadzone gałęzie należy podwiązać.
- Korzenie, które zostały odsłonięte należy jak najszybciej przykryć gruntem, a jeśli to niemożliwe - przykryć matami słomianymi i polewać je wodą (w zależności od pogody).
- Do ewentualnego wycinania korzeni użyć ostrych narzędzi ręcznych, celem uzyskania czystych krawędzi, powierzchnię cięć zabezpieczyć impregnatem oleistym i pokryć warstwą ziemi żyznej, wzbogaconej w superfosfat.
- Po wycięciu korzeni pod ścisłą kontrolą inspektora nadzoru ds. zieleni proporcjonalnie zredukować koronę, celem zmniejszenia masy asymilacyjnej drzewa.
- W przypadku wymiany nawierzchni utwardzonych w obrębie rzutu korony, należy położyć nową nawierzchnię lub przykryć glebę matami słomianymi lub wilgotną jutą w zależności od warunków atmosferycznych.
- Wytyczyć trasy poruszania się ludzi i sprzętu budowlanego, tak aby drzewa i krzewy nie zostały uszkodzone podczas ruchu.
- Wytyczyć miejsca składowania materiałów, w odpowiedniej odległości od drzew i krzewów.

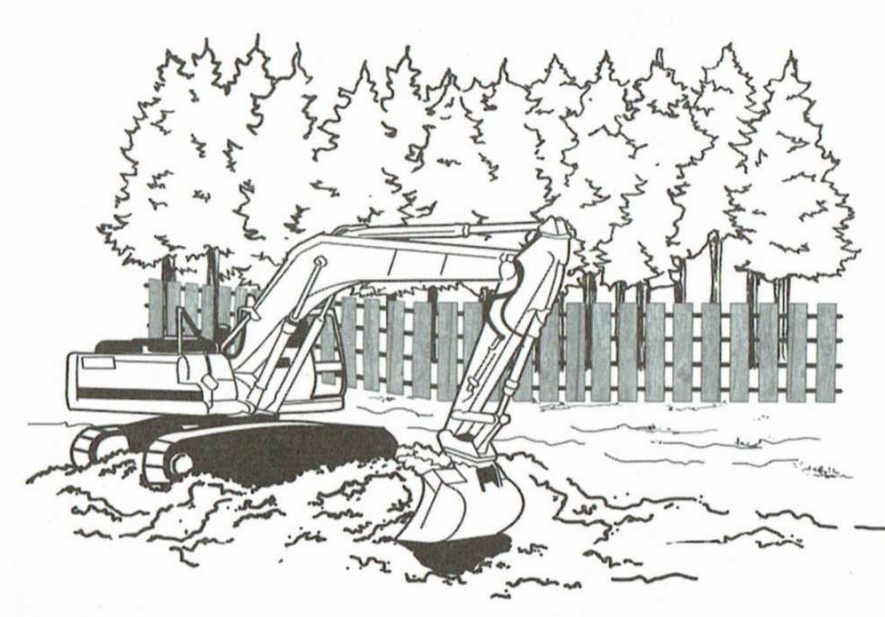
b) Zabezpieczenie pojedynczych drzew oraz grup drzew poprzez wyгородzenie:

- Najbardziej cenne drzewa rosnące w obszarze inwestycji wymagają szczególnej troski oraz wyznaczenia stref ochrony drzewa (SOD), wyгородzonych od prac budowlanych za pomocą ogrodzeń.

Rysunek 2. Wielkość strefy ochrony drzewa uzależniona jest od wieku i tolerancji gatunkowej drzewa i powinna być wyznaczana jako promień od osi pnia dla drzew o regularnym kształcie systemu korzeniowego lub jej zakres należy zmodyfikować w zależności od jego faktycznego kształtu. Rys. Suchocka M. 2016.

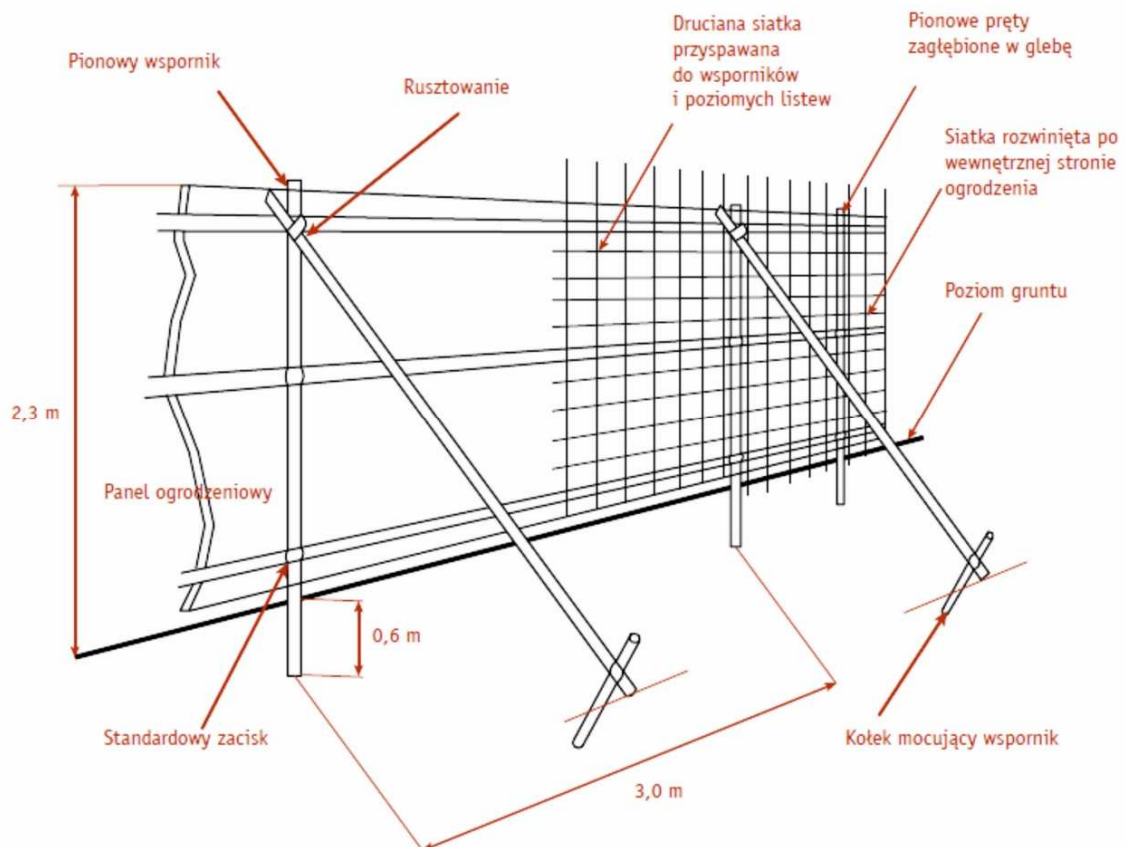

Rysunek 3. Ogrodzenie grupy drzew jako najkorzystniejsza forma ochrony ich systemów korzeniowych, pni i koron.
Rys. Trybe, źródło: Suchocka M. 2016.

Rysunek 8. Inny przykład ogrodzenia ochronnego wokół grupy drzew. Fot. Suchocka M, Źródło: Suchocka M. 2016.

INWENTARYZACJA ZIELENI I PROJEKT GOSPODAROWANIA DRZEWOSTANEM

Rysunek 4. Przykładowe ogrodzenie ochronne. Źródło: Suchocka M. 2016.

- Ogrodzenie ochronne systemu korzeniowego powinno być widoczne, wysokie i trwałe. Powinno zostać wzniesione zanim rozpoczną się jakiekolwiek działania związane z budową.
- Pomimo stosowania wygradzeń ochronnych, pień każdego drzewa powinien być dodatkowo odeskowany, co stanowi zabezpieczenie pnia na wypadek celowego lub przypadkowego zniszczenia wygradzenia.
- Zaleca się, aby ogrodzenie miało przynajmniej 1,5 m wysokości i składało się z pionowych i poziomych drewnianych lub metalowych ram rusztowania, dobrze zespolonych, aby mogły wytrzymywać uderzenia, podpartych punktowo z przymocowaną siatką metalową lub innym materiałem. Alternatywnie możliwe jest zastosowanie ażurowych lub pełnych paneli tymczasowego ogrodzenia budowlanego wspartych na ustawionej w gruncie stopie betonowej.
- Ogrodzenie musi chronić zarówno pnie jak i korony drzew.
- Dla skutecznej ochrony drzew na terenie budowy ważna jest klarowna informacja dotycząca jej zakresu. Formą edukacji jest oznaczanie stref ochronnych tablicami informacyjnymi na temat tego, co jest chronione i jednocześnie zabronione w tej strefie.

Rysunek 5. Przykład oznaczenia tablicą informacyjną strefy ochronnej drzewa. Rys. Świder, źródło: Suchocka M. 2016.

8.3. Zasady prowadzenia robót w zasięgu koron i w odległości min. 2 m od obrysu korony drzewa.

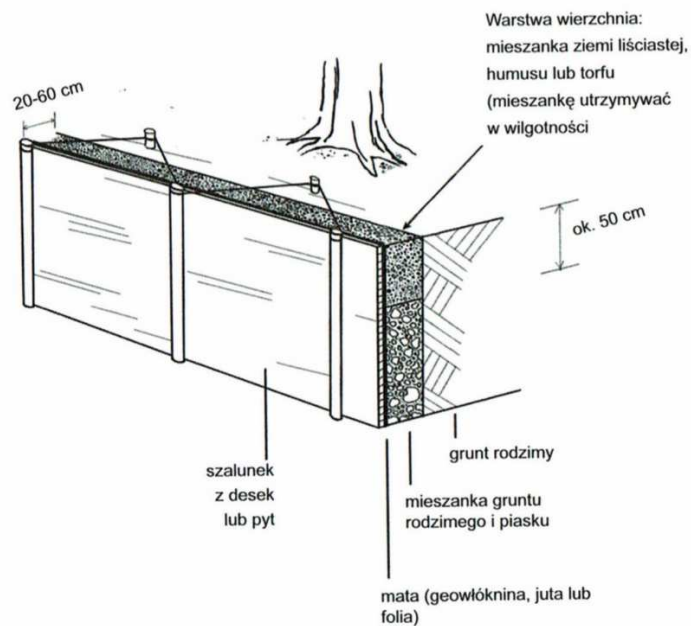
Do obowiązków wykonawcy należy dopilnowanie, aby w zasięgu strefy korzeniowej i koron drzew, oraz w odległości min. 2 m od obrysu koron:

- nie były składowane materiały budowlane i ziemia z wykopów,
- nie były sytuowane drogi dojazdowe,
- nie powinien poruszać się sprzęt mechaniczny,
- wykopy powinny być prowadzone ręcznie i w możliwie krótkim czasie.

8.4. Zabezpieczanie korzeni drzew w wykopach

Ekran korzeniowy (zastona korzeniowa) pozwala na zabezpieczenie drzew w wykopach. Zabezpieczenia założone na ścianę wykopu, gdzie znajdują się przycięte w kontrolowany sposób korzenie, zasypane przyjaznym dla nich podłożem oraz podlewane, ma za zadanie ułatwić drzewom skuteczną regenerację systemu korzeniowego. Czas wykonania prac budowlanych w zasięgu systemu korzeniowego powinien być możliwie krótki. Korzenie w czasie robót ziemnych powinny być starannie i jak najszybciej zabezpieczone przed wysuszeniem i działaniem mrozu. Najlepszym terminem dla wykonania wykopów jest wiosna, ewentualnie jesień.

Wykop w systemie korzeniowym drzew powinien być wykonany ręcznie z zachowaniem korzeni o średnicy powyżej 3 cm. Zastona korzeni musi obejmować obszar odstłoniętych, przyciętych ostrym sekactorem lub piłą korzeni i musi mieć co najmniej grubość minimum 20 cm. W wykopie należy wbić surowe, nieimpregnowane pale w odstępach maksymalnie 1m od siebie. Następnie należy ułożyć siatkę drucianą nieocynkowaną i zabezpieczyć matą kokosową lub geowłókniną. Głęboki wykop należy umocnić szalunkiem z desek lub sklejk wodoodpornej (Rysunek 6).

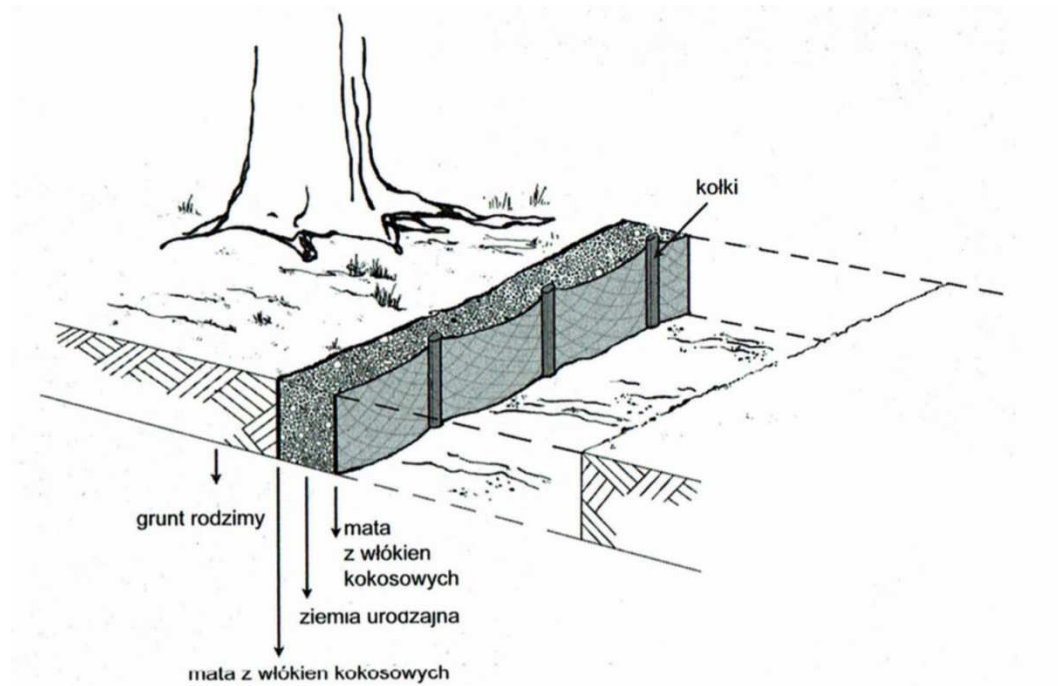

Rysunek 6. Ochrona korzeni ekranem korzeniowym w przykładowym wykopie w sąsiedztwie budynku.

Rys. Trybe, źródło: Suchocka M. 2016.

Przestrzeń pomiędzy wykopem a ekranem w dolnej warstwie wykopu należy wypełnić ziemią urodzajną do 50 cm poniżej poziomu gruntu, o zbliżonej strukturze do ziemi rodzimej w celu uniknięcia zerwania połączeń kapilarnych. Substancja organiczna nie powinna zostać wymieszana ze spodnią warstwą ziemi. W warstwie wierzchniej do 50 cm od poziomu gruntu powinien zostać wymieszany z ziemią bez zagęszczenia kompost z dodatkiem gruboziarnistego piasku, przekompostowany obornik lub substrat glebowy.

W upalny dzień nie można pozostawić korzeni bez odpowiedniego zabezpieczenia nawet na kilka godzin! Nawet w przypadku dużej straty systemu korzeniowego zabieg rekompensacyjnego cięcia koron nie powinien być stosowany. Należy monitorować patogeny w koronach i w razie potrzeby usuwać suche, odrzucone przez drzewo gałęzie.

Rysunek 7. Zabezpieczenie korzeni matą kokosową bez szalunku w przypadku wykonywania płytkiego wykopu, przykładowo na głębokość koryta pod nawierzchnię. Rys. Trybe, źródło: Suchocka M. 2016.

Po przycięciu korzeni można zastosować substancje zawierające hormony pomagające w ukorzenieniu, wskazane jest również zaszczepienie mikoryzy, co zmniejszy stres związany z uszkodzeniami i przyspieszy regenerację. Do gleby wypełniającej wykop wskazane jest dodanie składników poprawiających wzrost korzeni (np. substrat glebowy). Nie należy używać nawozów, dopóki nie zostanie zaobserwowany wzrost drzewa. Zarówno odkryte korzenie jak i sam ekran korzeniowy powinny być regularnie podlewane.¹

8.5. Pielęgnacja drzew uszkodzonych w trakcie robót budowlanych

W przypadku uszkodzenia korzeni wykonuje się następujące zabiegi pielęgnacyjne:

- wykonanie cięć sanitarnych korzeni pod kątem prostym, tam gdzie zaczyna się zdrowa tkanka (żywa),
- zabezpieczenie powierzchni ran preparatem impregnującym,
- przysypywanie glebą zabezpieczonych korzeni,
- jeżeli wymagają tego warunki atmosferyczne to należy podlewać.

W przypadku uszkodzenia gałęzi wykonuje się następujące zabiegi pielęgnacyjne:

- usunięcie uszkodzonych gałęzi,
- wyrównanie, wygładzenie i uformowanie powierzchni rany,
- zabezpieczenie ran natychmiast po usunięciu żywej gałęzi.

¹ Źródło: Suchocka M. 2016.

8.6. Renowacja trawników

Wymagania dotyczące wykonania robót związanych z odtworzeniem trawników są następujące:

- teren do odtworzenia trawników musi być przygotowany – zdjęcie darni, oczyszczenie z gruzu i zanieczyszczeń,
- dowieszenie ziemi urodzajnej i rozłożenie ziemi wymieszanej z nawozami warstwą gr. 10 cm – w miejsce po zdjętej darni,
- teren powinien być wyrównany i splantowany,
- ziemia urodzajna powinna być rozścielona równą warstwą i wymieszana z nawozami mineralnymi oraz starannie wyrównana,
- przed siewem nasion trawy ziemię należy wałować wałem gładkim, a potem wałem - kolczatką lub zagabić,
- siew powinien być dokonany w dni bezwietrzne,
- na terenie płaskim nasiona traw wysiewane są w ilości od 1 do 4 kg na 100 m²,
- przykrycie nasion - przez przemieszanie z ziemią grabiami lub wałem kolczatką,
- po wysiewie nasion ziemia powinna być wałowana lekkim wałem w celu ostatecznego wyrównania i stworzenia dobrych warunków dla podsiąkania wody, jeżeli przykrycie nasion nastąpiło przez wałowanie kolczatką, można już nie stosować wału gładkiego,
- mieszanka nasion traw dla trawników dywanowych.

Najważniejszym zabiegiem pielęgnacyjnym trawników po renowacji jest koszenie, które powinno być przeprowadzone, gdy trawa osiągnie wysokość około 10 cm. Następne koszenia powinny odbywać się w takich odstępach czasu, aby wysokość trawy przed kolejnym koszeniem nie przekraczała wysokości 10 – 12 cm.

9. Wytyczne i zalecenia

Składowanie ziemi z wykopów podczas budowy - na odkład, w pobliżu wykopu, poza rzutem koron drzew. W rejonie zbliżeń z drzewostanem – należy wybrać inne właściwe miejsce składowania.

Przy budowie sieci należy zastosować technologię, materiały i rozwiązania przyjazne środowisku, zapewniające odpowiednią trwałość i szczelność sieci, zapobiegające skutkom awarii i ograniczające do minimum niebezpieczeństwo zanieczyszczeń gleby i wód gruntowych.

Prace w pobliżu drzew wykonywać w miarę możliwości przy pogodzie pochmurnej i deszczowej.

Przy pracach związanych z wycinką drzew i krzewów należy stosować się do odpowiednich przepisów BHP i norm, obowiązujących przy ścinie drzew w resorcie leśnictwa.

II. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1. Widok na drzewo numer 5. Fot. Adrian Kondratowicz

Fot. 2. Widok na drzewa o numerach (od lewej) 1, 2, 3 . Fot. Adrian Kondratowicz.

Fot.3. Widok na grupę drzew numer 16. Fot. Adrian Kondratowicz.

Fot. 4. Widok na grupę drzew numer 17. Fot. Adrian Kondratowicz.

Fot. 5. Widok na grupę drzew numer 18 . Fot. Adrian Kondratowicz.

III. CZĘŚĆ RYSUNKOWA

Rysunek nr 1, skala 1:500

Rysunek nr 2, skala 1:500

Rysunek nr 3, skala 1:500

Rysunek nr 4, skala 1:500

AUTORZY OPRACOWANIA

---

mgr inż. arch. kraj. Zuzanna Chudzińska-Kondratowicz
Inspektor Nadzoru Terenów Zieleni
upr. nr NOT-SITO Poznań/TZ/0113/17

Adrian Kondratowicz
Inspektor Nadzoru Dendrologicznego w procesie inwestycyjnym
upr. Nr 63/S4/05/2018

